

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **JUDr. T. S., N.** proti odporkyňi **JUDr.E. R.-H., F.**, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A. R., H. IČO: X., právne zastúpená Mgr. L. Š., advokát, V. o zaplatenie sumy **3 592,51 Eur s príslušenstvom**, na dovolanie odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 7. októbra 2009, č. k. 15Cob/135/2009-88, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie odporkyne **o d m i e t a .**

Navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Nitre rozsudkom zo dňa 29. 04. 2009, č. k. 31Cb/5/2009-61 rozhodol tak, že odporkyňi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 3 592,51 Eur so 14% úrokom z omeškania ročne od 05. 02. 2006 do zaplatenia a trovy konania v sume 215,76 Eur.

Na odvolanie odporkyne proti tomuto rozsudku Krajský súd v Nitre ako súd odvolací rozhodol tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. V odôvodnení rozsudku uviedol, že z obsahu spisu a na základe vykonaného dokazovania zistil, že súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého vo veci aj správne rozhodol. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožnil s rozsudkom súdu prvého stupňa a jeho odôvodnením, podľa ktorého odporkyňa bola ustanovená za správkyňu konkurznej podstaty úpadcu A. R. a súhlasila s pokračovaním v konaní č. k. 22Cb/ 79/95 na Okresnom súde v Trnave, pričom podľa ust. § 14 ods. 5 zákona č. 328/1991 Zb. sa stala v tomto konaní účastníčkou namiesto úpadcu. Ako účastníčka konania odporkyňa uzavrela mandátnu zmluvu s advokátom JUDr. T. S., na základe ktorej mu udelila plnomocenstvo na zastupovanie v konaní, po skončení ktorého

jej advokát vyčíslil odmenu za právne zastúpenie v sume 162 342,-- Sk v súlade s platnou advokátskou tarifou. Výška odmeny a jej splatnosť medzi nimi nebola sporná, pričom odporkyňa zaplatila advokátovi aj časť odmeny v sume 54 114,-- Sk. Odmenu za zastupovanie súd považoval za pohľadávku právneho zástupcu voči osobe, ktorá s ním uzavrela mandátnu zmluvu a udelila mu na zastupovanie plnomocenstvo, pričom ju nemožno stotožňovať s trovami právneho zastúpenia, ktoré vzniknú účastníkovi konania tým, že sa dá v konaní zastúpiť právnym zástupcom. Trovy právneho zastúpenia správcu v konaniach vyvolaných konkurzom sú pohľadávkou proti podstate, ktorá vznikla správcovi a je možné ich uspokojiť len za splnenia podmienky, že podstata mala prospech, a to do výšky tohto prospechu. V predmetnej veci však išlo o nárok na odmenu advokáta za právne zastupovanie v konaní, na ktorý vznikol advokátovi nárok voči osobe, s ktorou bol v zmluvnom vzťahu (mandátna zmluva) a ktorá mu udelila plnomocenstvo na jej právne zastúpenie v konaní. Námietku odporkyne o nedostatku jej pasívnej vecnej legitimácie v konaní nepovažoval za dôvodnú. S poukazom na to, že v predmetnej veci o zaplatenie odmeny za právne zastúpenie nejde o spor vyvolaný konkurzom, na prejednanie tejto veci nebola daná príslušnosť konkurzného súdu podľa ust. § 88 ods. 1 písm. j/ O. s. p. Z tohto dôvodu preto neakceptoval ani námietku odporkyne o nedostatku vecnej a miestnej príslušnosti Okresného súdu v Nitre ako súdu prvého stupňa a Krajského súdu v Nitre ako súdu odvolacieho na prejednanie predmetnej veci.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala odporkyňa v zákonnej lehote dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že odvolací súd spolu so súdom prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil a tým nesprávne rozhodol a účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom, nakoľko voči subjektu JUDr..E. R.-H., F., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A. R., H., IČO: X., nebol podaný žiadny návrh, hoci podľa zákona bol potrebný a súd tak konal so subjektom, ktorý nebol uvedený v pôvodnom návrhu. Súd druhého stupňa (odvolací súd) napriek jednoznačnému pochybeniu okresného súdu konal rovnako nesprávne. Rozhodnutia boli doručované právnemu zástupcovi účastníka občianky - fyzickej osoby JUDr. E. H., F., a nie subjektu, o ktorého právach a povinnostiach súdy rozhodli.

Dovolateľka poukázala na to, že navrhovateľ sa svojím návrhom (podaním) zo dňa 03. 09. 2009 domáhal zaplatenia sumy 108 228,-- Sk s príslušenstvom voči občianke - fyzickej osobe JUDr. E. H., F., ktorý doteraz, ku dňu podania dovolania, žiadnym právne

relevantným spôsobom nezmenil. Súdny oboch stupňov závažne porušili zákon, keď konali a rozhodli o právach a povinnostiach subjektu JUDr. E. R.-H., F., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A. R., H., IČO: X., ktorá na pojednávanie nebola relevantne predvolaná a voči ktorej nebol vôbec podaný návrh, čím je naplnená prípustnosť dovolacieho dôvodu podľa ust. § 237 písm. e/, f/ O. s. p. a § 241 O. s. p. Právny zástupca účastníka označeného v pôvodnom návrhu ako JUDr. E. H., F. mal splnomocnenie na zastupovanie iba od tohto subjektu, a nie od subjektu JUDr. E. R.-H., F., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A. R. Podľa jej názoru postupom navrhovateľa, ako aj súdu došlo v konaní k neprípustnému zlúčeniu občana, advokáta a správcu konkurznej podstaty, hoci každý subjekt odvodzuje svoju právnu subjektivitu, a teda aj zodpovednosť z iného právneho predpisu a každý subjekt pohľadávok a záväzkov (občan, advokát, správca konkurznej podstaty) ich aj účtovne vedie pre každý subjekt zvlášť podľa osobitných predpisov.

Dovolateľka ďalej uviedla, že sa jedná o záväzok úpadcu A. R., H., IČO: X., voči navrhovateľovi s poukazom i na jeho list adresovaný subjektu JUDr. E. R.-H., správca konkurznej podstaty, F. zo dňa 29. 01. 2002, v ktorom sám uviedol, že bol poverený zastupovaním úpadcu A. R., H., IČO: X., a teda navrhovateľom uplatnená pohľadávka smeruje proti podstate. Podľa ust. § 14 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní je pasívne legitimovaný správca konkurznej podstaty, a nie fyzická osoba. Správca konkurznej podstaty spravuje, teda nakladá a je aj zodpovedný za cudzí majetok, na rozdiel od advokáta, a zvlášť fyzickej osoby, ktorá spravuje vlastný majetok. Paušalizácia a zmiešavanie subjektov do jedného zodpovednostného vzťahu je preto neprípustná. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň navrhla, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia.

Navrhovateľ vo vyjadrení k dovolaniu odporkyne uviedol, že Okresný súd v Nitre (v konaní č. k. 31/Cb5/2009) a Krajský súd v Nitre (v konaní č. k. 15/Cob/135/2009) konali s odporkyňou JUDr. E. R.-H., F., správkyňou konkurznej podstaty úpadcu A. R., H., IČO: X., ktorá v konaní bola riadne zastúpená advokátom JUDr. E. Š. a bola informovaná o každom termíne pojednávania, ktorého sa v prípade záujmu mohla aj zúčastniť. Uviedol, že odporkyňa sa v dovolaní mylí, pretože konanie bolo vedené so subjektom, ktorý vystupoval aj v konaní č. k. 22/Cb/79/95 pred Okresným súdom v Trnave a č. k. 21/Cob/193/04 pred

Krajským súdom v Trnave, v ktorých subjekt JUDr. E. R.-H., F., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A. R. ako navrhovateľka sa domáhala proti odporcovi F., s. r. o., T., zaplata sumy 455 434,- Sk s príslušenstvom a v ktorých ju navrhovateľ ako advokát zastupoval a vzniklo mu právo na zaplataenie trov právneho zastúpenia, keďže v spore bola dovolateľka úspešná a odporca F., s. r. o., T., bol rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 18. 10. 2005 zaviazaný zaplatať jej sumu 280 327,36 Sk.

Ďalej uviedol, že je potrebné rozlišovať medzi nárokom na zaplataenie trov právneho zastúpenia, ktorý mu vznikol v súvislosti so zastupovaním A. R. proti odporcovi F., s. r. o., T., v konaní č. k. 22/Cb/ 79/95 na Okresnom súde v Trnave, od prevzatia zastúpenia na základe plnomocenstva udeleného A. R. zo septembra 1995 až do vyhlásenia konkurzu na majetok A. R. (úpadcu), ktorý nie je predmetom tohto konania a nárokom na zaplataenie trov právneho zastúpenia, ktorý vznikol až na základe plnomocenstva JUDr. E. R.-H., F., správkyne konkurznej podstaty úpadcu A. R. od 22. 01. 2002, na ktorý mu priamo voči nej vznikol nárok. Navrhol preto, aby dovolací súd dovolanie odporkyne ako nedôvodné zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu upravujú ustanovenia § 237 až § 239 O. s. p.

Podľa ust. § 237 O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh

na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v ust. § 237 O. s. p., prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale i z úradnej povinnosti podľa ust. § 242 ods. 1 O. s. p. V prípade, že dovolací súd zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, aj keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal. Dovolací súd postupuje rovnako aj v prípade, že dovolanie nie je podľa ust. § 238 a § 239 O. s. p. prípustné.

Prípustnosť dovolania proti rozsudku upravuje ust. § 238 O. s. p., a to pre prípad rozsudkov odvolacích súdov, ktorými bol rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej zmenený podľa odseku 1, resp. v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného vo veci podľa odseku 2 a tiež v prípade, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu podľa jeho odseku 3.

Dovolací súd zistil, že v predmetnej veci neboli splnené podmienky pre prípustnosť dovolania podľa ust. § 238 O. s. p., pretože odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, avšak prípustnosť dovolania nevyslovil. Ustanovenie § 239 O. s. p. sa na predmetnú vec nevzťahuje, pretože citované ustanovenie upravuje prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu, pričom v posudzovanom prípade odvolací súd rozhodol rozsudkom.

Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd skúmal, či je daný dôvod prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 O. s. p. Osobitne sa zaoberal otázkou opodstatnenosti tvrdenia odporkyne, že jej bola postupom súdu odňatá možnosť konať pre súdom (ust. § 237 písm. f/ O. s. p.) a že súdy oboch stupňov konali a rozhodli vo veci bez toho, aby sa podal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný (ust. § 237 písm. e/ O. s. p.).

Vyššie citované ustanovenie § 237 O. s. p. ochraňuje práva účastníka konania, pokiaľ súd rozhodne vo veci nerešpektujúc jeho procesné práva. Vadou konania podľa uvedeného zákonného ustanovenia je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania

znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí.

Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že v predmetnej veci navrhovateľ návrhom, ktorý bol súdu prvého stupňa doručený dňa 03. 09. 2008, si uplatnil právo na zaplatenie odmeny za poskytnuté právne služby v sume 108 228,-- Sk spolu so 14% ročným úrokom z omeškania od 05. 02. 2006 do zaplatenia. Navrhovateľ sa týmto návrhom domáhal zaplatenia žalovanej sumy voči odporkyňi označenej ako JUDr. E. H., F.. Z obsahu návrhu vyplýva, že nárok na zaplatenie odmeny za právne služby mu vznikol tak, že na základe mandátnej zmluvy mu ako advokátovi dňa 22. 01. 2002 JUDr..E. R.-H. ako správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A. R. udelila plnomocenstvo na zastupovanie v konaní č. k. 22/Cb/79/95 na Okresnom súde v Trnave, o zaplatenie sumy 455 434,-- Sk s prísl. proti odporcovi F., s. r. o., T., s tým, že trovy právneho zastúpenia mu zaplatí po právoplatnom skončení konania. Rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 18. 10. 2005, č. k. 21/Cob/193/04 bol zmenený rozsudok Okresného súdu v Trnave zo dňa 30. 03. 2004, č. k. 22 Cb/79/95 tak, že odporca bol zaviazaný zaplatiť správkyňi JUDr. E. R.-H. (navrhovateľka) sumu 280 327,36 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Citovaný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19. 01. 2006, pričom odporca uvedenú sumu zaplatil v priebehu r. 2006.

Na základe návrhu navrhovateľa JUDr. T. S. vydal Okresný súd v Nitre dňa 27. 10. 2008 platobný rozkaz, č. k. 23Rob/791/2008-18, proti ktorému odporkyňa podala odpor, v ktorom namietala, že je v návrhu nesprávne označená, nakoľko povinným je JUDr..E. R.-H., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A.. R., H., IČO: X.. Podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 27. 04. 2009 (založeným na č. I. spisu 41-42), navrhovateľ upresnil označenie odporkyne ako JUDr..E. R.-H., F., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A.. R., bytom H., IČO: X., čím došlo k odstráneniu nedostatku návrhu spočívajúceho v neúplnom označení odporkyne, a tým aj odstráneniu určitej ezrozumiteľnosti návrhu medzi jeho obsahom a označením odporkyne v záhlaví návrhu. Okresný súd v Nitre ako súd prvého stupňa a Krajský súd v Nitre ako súd odvolací konali a rozhodli o právnej povinnosti účastníka JUDr..E. R.-H., F., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu A. R., H., IČO: X. Týmto spôsobom bola odporkyňa aj označená v záhlaví rozsudkov oboch

súdov. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že jej právny zástupca - advokát Mgr. L. Š. bol na pojednávania súdu riadne a včas predvolaný a taktiež mu boli riadne doručené aj všetky rozhodnutia súdov.

Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že tak Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, ako aj Okresný súd v Nitre, ako súd prvého stupňa, konali a rozhodli na základe návrhu navrhovateľa (doručeného súdu dňa 03. 09. 2008) a jeho upresnenia (doručeného súdu dňa 27. 04. 2009) a rozhodli o právnej povinnosti odporkyne označenej v záhlaví oboch rozsudkov. Dovolací súd sa preto nestotožnil s tvrdením dovolateľky (odporkyne), že súdy konali a rozhodli voči nej bez návrhu a že ich postupom jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (ust. § 237 písm. e/, f/ O. s. p.).

Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci nejde o prípad odôvodňujúci prípustnosť podania dovolania podľa ust. § 237 O. s. p. z dôvodu, že pri prejednávaní a rozhodovaní veci súdy oboch stupňov postupovali v súlade s právnymi predpismi.

Vzhľadom na to, že v posudzovanom prípade prípustnosť dovolania odporkyne nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p. a iné vady konania podľa ustanovenia § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, dovolanie odporkyne odmietol podľa ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s ust. § 243b ods. 4, 5 O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný. So zreteľom na odmietnutie dovolania pre jeho neprípustnosť sa dovolací súd nezaoberal posudzovaním dovolacieho dôvodu uplatneného dovolateľkou (že rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), pretože by to prichádzalo do úvahy len v prípade, ak by dovolanie bolo zo zákona prípustné.

Keďže dovolací súd nevyhovel dovolaniu dovolateľky, nerozhodol o jej návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia (ust. § 243 O. s. p.).

V dovolacom konaní právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo úspešnému navrhovateľovi (§ 243b ods. 4 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd mu

však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože v dovolacom konaní nepodal návrh a neuplatnil si právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 4 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. júla 2010

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová